

ADVIES OP HET REGIONAAL KADER MAATSCHAPPELIJKE ZORG 2017- 2020

Advies over de notitie Maatschappelijke zorg in Waddinxveen 2017-2020.

De gemeente Waddinxveen heeft de Participatie Adviesraad (PAR) verzocht een advies uit te brengen over de notitie Maatschappelijke zorg 2017-2020.

De vraag hierbij aan de PAR is of het regionaal kader voldoende handvatten biedt om maatschappelijke zorg uit te voeren via lokale of regionaal georganiseerde voorzieningen.

Om deze vraag te beantwoorden zijn de volgende notities bestudeerd;

- Het regionaal kader maatschappelijke zorg 2017 – 2020, concept 3.1, maart 2016
- Bijlage 1; actielijnen uitgewerkt in doelen, resultaten en activiteiten;
- Bijlage 2; evaluatie regionaal kader;
- Bijlage 3; regionaal kader maatschappelijke zorg 2017- 2020 Planning;
- Bijlage 4; factsheet opvang en beschermd wonen.
- Advies WMO raad op het kader 2013 – 2016
- Reactie van het college van B en W op het advies van de WMO raad

Het regionaal kader 2017 – 2020 is een vervolg op het kader 2013 – 2016.

In de inleiding van het kader 2017 – 2020 wordt geconstateerd dat de ambities van het lopende kader niet allemaal gerealiseerd zijn en dat voor het realiseren van de ambities een fundamentele verandering in werkwijze, systemen en een cultuuromslag noodzakelijk is. Sterker nog het kader 2017- 2020 geeft aan dat de tijd nu rijp is voor een cultuuromslag.

Na het bestuderen van de hierboven genoemde notities komen we tot de volgende conclusies op hoofdlijnen;

- Een notitie met kwalitatieve ambitieuze uitgangspunten, helemaal passend in het tijdsbeeld van 2016. Tegen deze uitgangspunten kan niemand bezwaar hebben.
- De ambities zijn heel algemeen en op een hoog abstractieniveau beschreven, dit kader is voor bijna elke gemeente in Nederland toepasbaar en daardoor onvoldoende concreet voor de Waddinxveense situatie.
- Het kader bevat voornamelijk een kwalitatieve beschrijving van de bereikte resultaten in de lopende periode, Onze voorkeur gaat uit naar een getalsmatige beschrijving van de bereikte resultaten en de beoogde resultaten.
- Het regionaal kader is een notitie op hoofdlijnen, toch worden in deze notitie een aantal essentiële zaken gemist zoals;
 - de beoogde fundamentele verandering van werkwijze zoals beschreven in de inleiding;
 - de acties tbv van de beoogde cultuuromslag zoals beschreven in de inleiding.
 - een financiële uitwerking;
 - concrete resultaten uitgedrukt in kwantitatieve resultaten qua tijdsplanning, inzet van medewerkers en euro's;
 - een beschrijving van de effecten voor de gemeente Waddinxveen zowel in euro's als in acties en resultaten.
- Uitgangspunten zijn te ambitieus, daardoor niet realistisch en bieden te weinig houvast voor het uitvoeren van de zorg
- Te veel pagina's (elf) voor een beschrijving van algemene uitgangspunten zonder kengetallen.

- Met betrekking tot het onderdeel huisvesting verdient het onderwerp veiligheid zowel voor degene die maatschappelijke zorg nodig hebben als de omwonenden veel meer aandacht. Essentieel onderdeel hiervan is ook de communicatie met de omwonenden
- In de plannen voor de nieuwbouw zal nadrukkelijk rekening gehouden moeten worden met de behoefte aan huisvesting ten behoeve van maatschappelijke zorg. Er is een aantal uitbreidingslocaties in Waddinxveen waarop nieuwbouw plaats vindt. Organiseer op de kortst mogelijke termijn afstemming tussen de verschillende partijen die op zoek zijn naar huisvesting voor de doelgroep van de maatschappelijke zorg. De bereidheid hiertoe het gesprek aan te gaan is er. Noodzakelijk is dit vanaf het begin gezamenlijk te doen. Dit voorkomt versnippering.
- Het optimisme met betrekking tot de doorstroming dient getemperd te worden. Uitgegaan moet worden van de reële vraag naar voorzieningen. Het beeld is dat er ook nog wachtlijsten voor verschillende voorzieningen zijn. Daarbij gaat het om kwetsbare groepen die veel aandacht behoeven.
- Het betrekken van maatschappelijke organisaties en met name de cliëntenorganisatie is essentieel om tijdig signalen te krijgen van de behoefte aan maatschappelijke zorg.
- Er zal veel meer aandacht voor de samenwerking en regievoering op het leveren van maatschappelijke zorg moeten zijn. Dit om de wachtlijsten weg te kunnen werken in een situatie dat de budgetten van het rijk terug zullen lopen
- Duidelijkheid moet er komen over de vraag hoe om te gaan met hulpvragen die alleen buiten de regio kunnen worden opgepakt.
- De nota gaat uit van een grote rol van het eigen sociale netwerk en vrijwilligers en daarnaast van de omkering van beperkingen naar mogelijkheden. Hier wordt een voorschot genomen op een verandering waarvan onduidelijk is of en in welke mate deze zich zal voordoen. Niet duidelijk is of deze gewenste feitelijke verschuiving van de formele naar de informele zorg gebeurt vanuit het belang van de cliënt of gedreven wordt door noodzakelijke bezuinigingen. De uitwerking van met name de actielijnen lijkt niet geschreven te zijn vanuit het belang van de cliënt maar vanuit de noodzaak tot bezuinigingen in de maatschappelijke zorg. De samenwerking tussen formele en informele zorg is nog geen vanzelfsprekendheid.

De komende tijd gaat de discussie in Midden Holland lopen over de vraag wat lokaal gedaan moet worden en wat in gezamenlijkheid. Gouda zal niet meer zoals tot nu toe als centrumgemeente optreden. Budgetten zullen worden verdeeld worden over de gemeenten. Aan deze discussie zitten veel haken en ogen. Voorkomen moet worden dat mensen met een hulpvraag die niet in Waddinxveen kunnen worden geholpen niet elders terecht kunnen omdat er geen budget is. Dat is een probleem dat zich bij vele zo niet alle gemeenten in Nederland voor doet en waarvoor naar verwachting de VNG suggesties tot oplossing zal aandragen. Het is noodzakelijk deze discussie op korte termijn regionaal te voeren.

Bijlage 1 met de actielijnen

Is een eerste aanzet tot het benoemen van de beoogde resultaten en het benoemen van organisaties die aan de slag gaan om het doel te bereiken. De volgende opmerkingen met betrekking tot de inhoud:

- Het is een vrijblijvende beschrijving van de doelen;
- Onbekend is de concrete beschrijving van de nul situatie;
- Het beoogde resultaat is niet toetsbaar;
- In de kolom '*Wie gaat dat doen*' worden voornamelijk gemeenten genoemd. Dat is te algemeen geformuleerd. De voorkeur van de PAR gaat naar het benoemen van een verantwoordelijke functionaris.

- Doelstellingen zijn niet SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel /Ambitieuw, Realistisch / Relevant en Tijdgebonden)
- Op welke wijze is de regie geregeld bij lokale/regionale projecten?
- Gemist wordt op welke wijze “best practices” binnen de gemeenten met elkaar gedeeld worden.
- Bij het creëren van een veilig vangnet wordt het betrekken van maatschappelijke organisaties (bijvoorbeeld Gered Gereedschap) gemist. Deze (gesubsidieerde) organisaties kunnen ook ingeschakeld worden.

Bijlage 2 met de evaluatie regionaal kader 2013 - 2017

Een compacte opsomming per thema van de evaluatiepunten.

Na het lezen van het evaluatie heeft de PAR de indruk dat de uitkomsten van de evaluatie onvoldoende zijn gebruikt bij het actualiseren van het regionaal kader en het schrijven van bijlage 1 met de actielijnen.

Een algemene opmerking is dat het toevoegen van een verklaring van de gebruikte afkortingen een handig hulpmiddel is.

Bijlage 3 met de Planning

De planning is door de PAR voor kennisgeving aangenomen.

Bijlage 4 met de factsheet opvang en beschermd wonen

De inhoud van deze bijlage is door de PAR voor kennisgeving aangenomen.

Conclusie

Het regionaal kader maatschappelijke zorg 2017 – 2020 is een notitie met fraaie, algemene uitgangspunten mbt de zorgverlening maar biedt **onvoldoende** handvatten om een fundamentele verandering in de werkwijze m.b.t. het uitvoeren van maatschappelijke zorg via lokale of regionaal georganiseerde voorzieningen te realiseren. Tevens wordt een voorschot genomen op een verandering waarvan onduidelijk is of en in welke mate deze zich zal voordoen.

De aanbevelingen van de PAR zijn de volgende:

- Doe niet van alles een beetje maar geef per kalenderjaar aan welke prioriteiten er gegeven worden aan het realiseren van welke doelstellingen. Deze jaarlijkse thema's zijn gebaseerd op de getalsmatige beschrijvingen. Geef per thema / kalenderjaar aan wat de financiële consequenties zijn.
- Verwijder de 3e paragraaf uit de inleiding met de tekst over de fundamentele verandering in werkwijze. Er vindt een fundamentele verandering in de WMO plaats, maar geen fundamentele verandering in de werkwijze.
- Werk met SMART doelstellingen
- De doelstellingen zijn regionaal, de aanpak is lokaal;
- Zoek je kracht in de beperking. Beschrijf een aanpak op welke wijze lokaal keuzes gemaakt worden in de te realiseren doelstellingen. Deze keuzes zijn gebaseerd op een getalsmatige beschrijving van de nulsituatie en de beschreven situatie in 2020.

Met vriendelijke groet,

Aad van Holsteijn
Voorzitter PAR